

Gemeenteraadsleden ondermijnen dualisme

Persbericht Daadkracht Onderzoek bv

Nijmegen, Gemeenteraadsleden ondermijnen het dualisme door te veel te vergaderen en daardoor te weinig bezig te zijn met volksvertegenwoordiging. Dat blijkt uit grootschalig onderzoek door bestuurskundig onderzoeks- en adviesbureau Daadkracht in Nijmegen. Het onderzoek richtte zich op de tijdsbesteding, werkzaamheden en vergoedingen van Nederlandse gemeenteraadsleden in het jaar 2007. Zo'n 3360 raadsleden (van de ca. 9250) vulden hiervoor een uitgebreide webenquête in.

Binnen het in 2002 ingevoerde dualistische bestuursstelsel ligt de grootste nadruk voor gemeenteraden op volksvertegenwoordiging. Vanuit een zo goed mogelijke kennis van de standpunten en wensen van (groepen) burgers, formuleert de gemeenteraad beleid op hoofdlijnen waarmee hij het college van B en W aanstuurt. Tot slot controleert de raad op die zelfde hoofdlijnen de uitvoering door het college.

De Stuurgroep evaluatie dualisering gemeentebestuur stelt in 2004 de heldere norm dat raadsleden 50% procent van hun tijd aan maatschappelijk contact (spreekuren, politiek avonden, wijkbezoeken e.d.) besteden. Dit om de daadwerkelijke volksvertegenwoordiging beter te waarborgen.

Uit het raadsledenonderzoek van Daadkracht blijkt echter dat raadsleden slechts 29,5% van hun tijd hiervoor aanwenden. Twee derde (66,7%) van hun tijd besteden zij aan vergaderingen (fractie, raad, commissie, partij) en het inlezen voor, en voorbereiden van vergaderingen. Omgeslagen bedragen de kosten voor al dit vergaderen jaarlijks 39,7 miljoen euro.

Gemiddeld besteden raadsleden 14 uur per week aan raadswerkzaamheden; 10 uur in de kleine gemeenten, oplopend tot 21 uur in de grote gemeenten. Hier is al een afname zichtbaar, maar het is nog steeds te veel vergeleken met de respectievelijk 8 tot 15 uur per week die de Stuurgroep voor het dualisme wenselijk acht.

De vergoedingen voor raadsleden zijn onevenredig verdeeld. Hoewel vaak andersom beweerd, ontvangen raadsleden van kleine gemeenten - ondanks hun geringere aantal uren - het minst per uur. De vergoedingen voor raadswerk variëren in Nederland tussen 4,36 en 18,69 euro per uur.

Raadsleden van de SGP en de ChristenUnie besteden minder dan gemiddeld tijd aan het raadswerk. Raadsleden van D66, GroenLinks, PvdA en SP maken meer uren dan gemiddeld. D66 laat met 16,0 uren per week de grootste tijdsbesteding zien. Deze raadsleden maken daarmee bijna 67% meer uren dan de SGP raadsleden. Nuance: SGP- raadsleden zijn vooral in kleinere gemeenten vertegenwoordigd, en GroenLinks- en D66- raadsleden juist vaker in grotere gemeenten.

Over het onderzoek:

Dit onderzoek is een 0-meting en wordt jaarlijks herhaald. Het bestaat, naast een literatuur- en oriënterend onderzoek, uit een webenquête die 3360 gemeenteraadsleden invulden.

De software voor de webenquête is ontwikkeld door Parantion, een samenwerkingspartner van Daadkracht, en is bekend als Burgeronderzoek.nl. Deze volledig digitale applicatie kan snel en goedkoop onder een grote populatie een webenquête verspreiden en de respons opslaan en verwerken.

gepubliceerd: maandag 14 april 2008